

Sygn. akt. II K 786/16

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2017

Sąd Rejonowy w Brzegu – II Wydział Karny w składzie

Przewodniczący : SSR Iwona Twardzik

Protokolant : stażysta Bożena Multan

w obecności Prokuratora z PR Brzeg – Dariusz Rybicki

po rozpoznaniu dnia 12.czerwca 2017 w Brzegu

Sprawy **J. C.** s. W. i P. z domu J. ur. (...) w B.

Skazanego prawomocnymi wyrokami :

1. Sądu Rejonowego w (...)z dnia 14 września 2015 r. sygn. akt (...)

zmienionego wyrokiem SO O. (...) za przestępstwo popełnione w dniu 28 kwietnia 2015 r. z art. 178a§1 kk, na karę **2 miesięcy pozbawienia wolności** z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 2 lat , zakaz prowadzenia motorowerów na okres 2 lat, którą to karę pozbawienia wolności zarządzono do wykonania postanowieniem SR w B. z dnia 02.12.2016 (...), a której jeszcze nie odbywał

2. Sądu Rejonowego w B. z dnia 22 czerwca 2016 r. sygn. akt (...)

za przestępstwo popełnione w dniu 16.03.2016 z art. 178a§1 kk na karę **6 miesięcy ograniczenia wolności** z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych kat. A i motorowerów na okres 3 lat, w miejsce której to kary postanowieniem SR w B. z dnia 16.03.2017 zarządzono karę zastępczą 90 dni pozbawienia wolności , której to kary jeszcze nie odbywał

I. na podstawie art.85§1i 2 kk i 86§1 kk i 87§1 kk w miejsce zbiegających się

kar pozbawienia wolności i ograniczenia wolności opisanych w punktach 1 i 2 części wstępnej wyroku orzeczonych wyrokami (...) i (...) wymierza skazanemu **karę łączną 5** (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności

II. pozostałe orzeczenia zawarte w połączonych wyrokach podlegają odrębnemu

wykonaniu

III. na podstawie art. 624§1kpk zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów postępowania, w tym opłat w sprawie obciążając nimi Skarb Państwa.

Sędzia

Sygn. akt II K 786/16

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

J. C. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w B. z dnia 14 września 2015 r. sygn. akt (...) zmienionego wyrokiem SO O. (...) za przestępstwo popełnione w dniu 28 kwietnia 2015 r. z art. 178a§1 kk, na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 2 lat , zakaz prowadzenia motorowerów na okres 2 lat, którą to karę pozbawienia wolności zarządzono do wykonania postanowieniem SR w B. z dnia 02.12.2016 (...) , a której jeszcze nie odbywał;
2. Sądu Rejonowego w B. z dnia 22 czerwca 2016 r. sygn. akt (...) za przestępstwo popełnione w dniu 16.03.2016 z art. 178a§1 kk na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych kat. A i motorowerów na okres 3 lat, w miejsce której to kary postanowieniem SR w B. z dnia 16.03.2017 zarządzono karę zastępczą 90 dni pozbawienia wolności , której to kary jeszcze nie odbywał.

Dowód:

- Odpis postanowienia SR B. z dnia 02.12.2016 r., sygn. akt (...) – k. 3,
- Odpis wyroku SR B. z dnia 14.09.2015 r., sygn. akt (...) – k. 4,
- Odpis wyroku SO O. z dnia 04.03.2016 r. sygn. akt (...) – k. 5,
- Odpis wyroku SR B. z dnia 22.06.2016 r., sygn. akt (...) – k. 6,
- Dane o karalności z K. – k. 12-14,
- Odpis postanowienia SR B. z dnia 16.03.2017 r., sygn. akt (...)–k. 18.
- Akta spraw (...) i (...)
- Akta wykonawcze (...)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Przystępując do analizy niniejszej sprawy zaznaczyć należy, iż kwestia wydania w stosunku do skazanego wyroku łącznego była rozpatrywana według przepisów regulujących wskazaną problematykę obowiązujących po 1 lipca 2015 r., albowiem oba wydane w stosunku do skazanego wyroki uprawomocniły się już po tej dacie.

Stosownie do brzmienia art. 85 § 1 i § 2 k.k., jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną, przy czym podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1. Karą podlegającą wykonaniu jest kara, która nie została wykonana w całości i której wykonanie nie zostało warunkowo zawieszono. Natomiast można łączyć takie kary, które zostały wykonane częściowo i są one w trakcie wykonywania, gdyż podlegają one wykonaniu.

Analiza zapadłych wobec J. C. skazań wskazuje, iż kary orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 14 września 2015 r. sygn. akt (...) zmienionego wyrokiem SO O. (...) i wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 22 czerwca 2016 r. sygn. akt (...) nie zostały wykonane i każda z nich podlega wykonaniu, albowiem pierwsza z tych kar jednostkowych – kara pozbawienia wolności , której wykonanie pierwotnie warunkowo zawieszono , została zarządzona do wykonania, a skazany nie rozpoczął jeszcze jej odbywania, zaś druga z kar podlegających łączeniu - kara ograniczenia wolności również nie została wykonana , ani w formie zasadniczej prac społecznie użytecznych ani w formie zastępczej pozbawienia wolności, której również skazany do dnia wydania wyroku łącznego nie zaczął wykonywać. Nie zaszyły też okoliczności wyłączające wydanie wyroku łącznego w rozumieniu art. 85 § 3 k.k.,

zgodnie z którym jeżeli po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania kary lub kary łącznej sprawca popełnił przestępstwo, za które orzeczono karę tego samego rodzaju lub inną podlegającą łączeniu, orzeczona kara nie podlega łączeniu z karą odbywaną w czasie popełnienia czynu. Żaden ze wskazanych wyżej wyroków zapadłych w stosunku do skazanego nie został orzeczony za przestępstwo popełnione po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania innej kary podlegającej łączeniu z karą wykonywaną w chwili popełnienia, w skład której wchodziłaby kara, która była wykonywana w chwili popełnienia czynu.

Powyższe okoliczności wskazują, że zachodzą warunki do wydania wyroku łącznego i połączenia kar orzeczonych wyrokami wskazanymi wyżej.

Kwestię łączenia kary pozbawienia wolności z karą ograniczenia wolności reguluje art. 87§1 k.k., który stanowi, że w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności sąd wymierza karę łączną pozbawienia wolności, przyjmując, że miesiąc ograniczenia wolności równa się 15 dniom pozbawienia wolności. To oznacza, że sytuacji procesowej skazanego, że sąd karę 6 m-cy ograniczenia wolności traktuje jako równoważne 3 miesiącom kary pozbawienia wolności. W tym miejscu należy podkreślić, iż przez pojęcie kary wymierzonej należy rozumieć taką karę, którą zastosował sąd w wyroku skazującym, a zatem są w przypadku skazanego to odpowiednio kara pozbawienia wolności i kara ograniczenia wolności. Te kary – jako kary zasadnicze – podlegać będą łączeniu, niezależnie od faktu, czy w miejsce kary ograniczenia wolności orzeczono karę zastępczą pozbawienia wolności, gdyż problematyka kar zastępczych jest instytucją prawa karnego wykonawczego i nie ma wpływu na rodzaj wymierzonej przez Sąd w wyroku kary za dane przestępstwo.

Odnosząc się natomiast do kwestii wysokości możliwej do orzeczenia kary łącznej, należy odwołać się do treści art. 86 § 1 k.k. zgodnie z którym Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności, przy czym karę pozbawienia wolności wymierza się w miesiącach i latach. Mając na uwadze dyspozycję powołanego wyżej przepisu, Sąd mógł wymierzyć skazanemu karę łączną w wysokości od 3 miesięcy pozbawienia wolności (najniższa wymierzona kara jednostkowa) do 5 miesięcy pozbawienia wolności (suma kar orzeczonych). Powszechnie przyjmuje się, iż wymierzając skazanemu karę łączną, Sąd kieruje się jedną z zasad jej wymiaru, mając do wyboru zasadę absorpcji, polegającą na wymierzeniu kary łącznej w wysokości kary najsurowszej orzeczonej za zbiegające się przestępstwa, zasadę kumulacji, sprowadzającą się do zsumowania kar jednostkowych oraz zasadę asperacji, według której wymiar kary łącznej oscyluje w granicach od najsurowszej kary jednostkowej do sumy kar jednostkowych.

Zgodnie z art. 85a k.k., orzekając karę łączną, Sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Jako że przepis ten nie zawiera enumeratywnego katalogu przesłanek decydujących o wymiarze kary łącznej, a użycie zwrotu "prezde wszystkim" pozwala stosować dotychczasowy dorobek doktryny i judykatury, uwzględnić też należy relacje zachodzące pomiędzy prawomocnie osądzonymi czynami, które sprowadzają się do łączącego je związku przedmiotowo - podmiotowego oraz dzielących je odstępów czasowych, tak aby orzeczona kara łączna zawierała w sobie całościową ocenę przestępczej działalności skazanego i we właściwy sposób miarkowała zastosowaną wobec niego represję karną. Suma tych okoliczności decyduje o zastosowaniu przy wymiarze kary łącznej zasady absorpcji, asperacji bądź kumulacji (za: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 03.11.2016 r., sygn. akt II AKa 148/16, LEX nr 2205972).

Orzeczona w wyroku łącznym kara łączna pozbawienia wolności w stosunku do skazanego J. C. równa jest sumie orzeczonych kar jednostkowych i wynosi 5 miesięcy. Sąd doszedł bowiem do przekonania, iż wobec skazanego należało zastosować zasadę pełnej kumulacji i orzec karę łączną pozbawienia wolności w najsurowszym z możliwych wymiarze. Zgodnie z już utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych, zasada asperacji - w kierunku absorpcji kar, przy wymierzaniu kary łącznej powinna być stosowana w tych wypadkach, gdy pomiędzy pozostającymi w zbiegu przestępstwami zachodzi bliski związek podmiotowy i przedmiotowy, a przesłanka prognostyczna pozwala na stwierdzenie, że kara łączna w wysokości oscylującej wokół najwyższej z wymierzonych

kar jednostkowych jest wystarczającą oceną zachowania sprawcy. W realiach niniejszej sprawy takie podobieństwo zachodzi jedynie częściowo. Jakkolwiek w przypadku obu skazań można mówić o tożsamości oraz podobieństwie naruszonych dóbr prawnych – jakim jest bezpieczeństwo w ruchu lądowym, a także podmiotowy, który obejmuje tożsamość i podobieństwo formy winy oraz motywacji sprawcy, polegający na działaniu umyślnym prowadzeniu pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, a zarazem w warunkach normalnej sytuacji motywacyjnej, to związek przedmiotowy obu czynów jest osłabiony przez stosunkowo daleką relację czasową, gdyż czyny te dzieliła przerwa wynosząca niespełna jeden rok. Ponadto, co równie istotne, w ocenie Sądu jedynie wymierzenie skazanemu kary pozbawienia wolności w najsurowszym wymiarze 5 miesięcy pozwoli na osiągnięcie zakładanych celów kary w zakresie prewencji indywidualnej oraz ogólnej. Popelnienie ponownie tego samego przestępstwa przez skazanego niewątpliwie stanowi negatywną przesłankę prognostyczną, świadczącą o lekceważącym stosunku J. C. do obowiązującego porządku prawnego i obowiązków nałożonych przez Sąd, polegających na łamaniu zakazu prowadzenia motorowerów. Analiza powyższych wyroków wskazuje, że skazany nie wykorzystał danej mu szansy realizowania skazania w warunkach wolnościowych (w ramach kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania) popełniając kolejne przestępstwo. Powyższe oznacza, że J. C. nie wyciągał wniosków i nie zmienił swojego postępowania, co świadczy o braku zrealizowania wychowawczych celów kary. Dotychczas orzeczone i odbyte kary nie doprowadziły do resocjalizacji i nie osiągnęły one pożądaných efektów wychowawczych. Fakt braku wykonywania kolejnej kary wolnościowej potwierdza stawianą tezę. W tej sytuacji uznać należy, że jedynie dłuższa resocjalizacji to w jednostce penitencjarnej może osiągnąć pozytywne efekty wychowawcze i wdrożyć skazanego do przestrzegania porządku prawnego.

Łączenie środków karnych i pozostałych karnoprawnych konsekwencji czynu reguluje treść art. 90 § 1 i § 2 k.k. Zgodnie z jego brzmieniem, środki karne, przepadek, środki kompensacyjne, środki zabezpieczające oraz dozór stosuje się, chociażby orzeczono je tylko co do jednego ze zbiegających się przestępstw, natomiast w razie orzeczenia za zbiegające się przestępstwa pozbawienia praw publicznych, zakazów lub obowiązku tego samego rodzaju, sąd stosuje odpowiednio przepisy o karze łącznej. Łączeniu na podstawie art. 90 § 2 k.k. podlegać mogą jedynie zakazy rodzajowo i zakresowo tożsame. Natomiast zakazy różniące się zakresem lub przedmiotem, mimo że z punktu widzenia art. 39 pkt 3 k.k. stanowią zakazy tego samego rodzaju, nie podlegają łączeniu (wyr. Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 12.05.2016 r., sygn. akt II AKa 58/16, LEX nr 2117700). Jako że orzeczone w stosunku do skazanego zakazy prowadzenia określonej kategorii pojazdów z art. 42 § 2 k.k. różnią się częściowo jego przedmiotem, mimo że z punktu widzenia art. 39 pkt 3 k.k. stanowią zakazy tego samego rodzaju, nie podlegają łączeniu. Środek karny z art. 42 § 2 k.k. orzeczony wyrokiem opisanym w pkt. 1 części wstępnej wyroku dotyczył zakazu prowadzenia motorowerów na okres 2 lat, zaś orzeczony w wyroku opisanym w pkt. 2 części wstępnej wyroku – zakazu prowadzenia pojazdów kat. A i motorowerów. Stąd, w pkt. II wyroku orzeczenia zawarte w połączonych wyrokach, w tym dotyczące środków karnych, pozostawiono do odrębnego wykonania.

Orzeczenie o kosztach procesu uzasadnia treść art. 624 § 1 k.p.k. Sąd uznał że względy słuszności przemawiają za nieobciążaniem skazanego kosztami postępowania o wydanie wobec niego wyroku łącznego , gdyż wszczęte one zostało z urzędu , a nadto Sądowi nie były znane obecne warunki materialne i finansowe skazanego .